

Український Клич

No. 2 (20) Vol II.

UKRAINIAN CALL—Ukrainian Weekly

18th January, 1948

ЧИСЛО 2. (20) РІК II.

Лондон, 18. січня, 1948

Ціна 6d. Price

МИГР. СЛІДИТЬ ЗА НЕБОМ

Англійська часопись «Ді Теблет» подає за шведськими жерелами що більшість наших українських греко-кат. еп. вивезених до 1941 перебуває в вільковий в'язниці в Києві. Заступник с.п. Миг. А. Шеніцького, епис. Слїхий, мавби знаходиться в Снеєнську на Сибірі. Стан його здоров'я є дуже загрозливий, совєтські власті не допускають до него лікарів і рівнож забороняють йому відірвати Сл. Божу.

В СІЛЬНОМУ ФРОНТІ (УПС) Секретаріат АБП повідомляє про об'єднання трьох існуючих антибільшовицьких міжнародних формацій, а саме: АБІ, «Інтернаціоналу Свободи» та «Ліги Атлантської Хартії» («Прометей») в одній «Антибільшовицькій Лізі Освободження Народів» (АЛООН). В виданні комуністичної АЛООН повідомляє що об'єднання повстало в наслідок сильного порозуміння трьох антибільшовицьких міжнародних формацій за національно-державне визволення своїх народів.

«ПРАВДА» АТАКУЄ

У відповідь на виголошену промову прем'єра Атлі 3 с.м., в якій він заявив що совєтський імперіалізм загрожуює Європі — московська «Правда» накинцлася на Атлі, що він належить до «імперіалістичної реакції» і є ворогом демократії. «В. Британія — інше «Правда» — залежна від США, і вистарчить щоб американські банкіри дали розказ а уряд Атлі зараз відкликне свої обіцянки і зачинає обтяжувати британських робітників».

ПОГОЛОСКИ ПРО СТАЛІНА

Минулого тижня в деяких країнах (в Туреччині, Швейцарії) кружляли погососки що стан здоров'я вождя «совєтських народів» Сталіна є дуже грізний, та що дістав він удар серця. Деякі вістки говорили що Сталін вже не живе. Тим вісткам заперечив представник совєтської амбасаді в Лондоні, називаючи їх «потворною брехнею і фалшом».

В ПАЛЕСТИНІ НЕ ВТИХАС

Відділ арабських партизанів з Сирії перейшов границю Палестини, де обляг кілька жидівських осель, однак скоре прибуття брітійських військ, змусило партизанів звернутися з поворотом. Америка задумє вислати до Палестини відділ своєїого війська для охорони американських амбасад і своїх горожан. Домашня війна в Палестині огортає чимраз більші простори Палестини.

СОВЕТИ ПІГВОКЗЮТЬ ВИШУ

Вицеміністер Морісон у своїй промові заявив, що совєтська політика «перешкоджає в господарській відбудові світа і викликає можливість вибуху нової війни». «В. Британія — сказав вицеміністер — бажає співпраці із совєтами, але брітійці не можуть погодитися на факти, які вказують що совєти намагаються підпорядкувати ко-

муністичним урядам чимраз то нові народи. Комуністичні уряди не є ані демократичні ані не репрезентують волі народів, вони зв'язані змасовим переслідуванням населення поліційними чинниками, як рівнож докониують неправих екскуцій над иншими некомуністичними поліційними провідниками.

КОНГРЕС США РОЗГЛЯДАЄ ПЛАН МАРШАЛА

Американський Конгрес. розглядає пропозицію ген. Маршала, затвердження бюджету ухвали допомоги Європі на суму: 6.800.000.000 доларів. През. Трумен остерігає Конгрес, що оскільки план Маршала провалиться, то Европа опиниться під владою тотітаризму, а Америка буде змушена провести додаткове озброєння своїх сил. яких кошта багато перевищатимуть програм господарчої помочі Європі. Ген. Маршал котрий зложив перелік Комісією Справ Заграничних вьяснення в справі помочі

Європи, заявив: «Якщо ми виминатимемо розв'язання сьгоднішних проблем, то вони силою факту змусять нас зайнятися ними але вже на терені Америки в обставинах багато гірших для нас як зараз». Маршал звернувся до Конгресу з питанням: «Чи в обличчі сьгоднішого загрозливого стану, ми підіймемо акцію, чи також відсунемося на бік і дозволимо иншим силам (комуністам — Ред.) задецидувати о формі майбутньої європейської цивілізації?»

СОВЕТСЬКЕ ВІЙСЬКО В СЛОВАЧЧИНІ

(УПС) — «Словакіше Нахріхтен» ч.8. під повичим наголовком подає таку вістку: «Дотепер не подана жодна відомість про те що до Словаччини прибуло совєтське військо, хоч від останніх днів листопаду воно обсадило всі гарізоні. Це є наслідок деморалізації словацької армії, що з одної сторони відмовилась співпрацювати з комуністичною поліцією при очищувальних акціях проти повстанців, і як рівнож велика скількість словацьких старшин перейшла до змовників. Під сучасну пору в нутрі офіцерського корпусу

існує велика хвиля звільнень про що одначе нема урядових відомостей, бо через це моглаб публічна опінія вдома, як також і закордоном прийти до переконаання, що мимо всіх спроб, поставити словацьку армію в службу комунізму не вдалось відвернути уваги словацьких старшин від принципів словацької незалежності. Совєтські з'єднання прибули на Словаччину, коли словацькі гарізоні виступили проти чеських інструкторів і спеціально висланих порядкових відділів.

МАРКОС НАРАДЖУЄТЬСЯ

Ген Маркос, «вождь» червоних грецьких партизанів, у дався до Білгороду щоб нарадитися з сателітами Москви, в справі дальших спільних акцій. Плянується приступлення грецьких комуністів до комінформу, щоб тим самим можна підтримувати авторітет Маркоса. Рішучі заходи США, відібрали поки що охоту сателітам Росії ви-

знати «уряд» ще одного «товариша» Маркоса. Очевидно поділила на них пересторога Америки, а тимбільше маневри американської фльоти, які відбуваються недалеко побережжя Греції. Маневри кінчаться 16 ц. м., а по закінченні фльота ввійде до грецьких портів до Сальонік і Піренсу де задержить погівля.

ЗРІСТПРОТИКОМУНІСТИЧНИХ ПАСТРОІВ У ШВЕЦІ

(УПС) — «Правда» ч. 321. містить статтю І. Слободянока п. н. «Шведські реакціонери розперзались». Автор нарікає на сильний зріст антисовєтських пастроїв у Швеції, що виявляється передусім в протибільшевицьких статтях штокгольмських щоденників. В статі між

іншим читаємо: «В останніх тижнях частина шведської преси, послухно вторуючи антисовєтській компанії, започаткованої в США і в американській окупаційній зоні Німеччини, зачала систематичну публікацію небелиць, вибраних з арсеналу Гебелєса

ПРОТИ ВОЛІ РУМУНСЬКОГО НАРОДУ

Б. румунський король Кароль, батько короля Михайла який недавно зрікся королівства, заявив що: «знесення в Румунії монархії і оголошення республіки є дальшим кроком советизації в Європі. Поширення комунізму повинно остерегти цілий цивілізований світ,, включення Румунії до совєтської системи відбувається проти волі румунського народу, котрий знаходиться тепер в дуже загрозливій ситуації.

КОРОТКІ ВІСТКИ

*** Грецький ген. Влахос заявив що, комуністичні грецькі партизани школяться в одному таборі в Альбанії, в двох таборах в Югославії і в сімох таборах в Болгарії. Около 40 % партизанів прибуло з заграниці, 75 % легкої зброї партизани отримують з сусідних країв, звідти отримують також майже цілість озброєння в тяжку артилерію. Грецький штаб обчислює партизанські сили на 25000 людей.

*** В Франції партиза де Голя створила нову організацію молоді, під назвою: «Спілка французької молоді».

*** Міжнародний комітет Червоного Хреста запротестував в поодиноких країнах, проти дальшого затримання військово-полонення після впливу двох літ по закінченні війни.

*** Міністер заграничних справ Австрії, др. Грубер заявив що Австрія буде домагатися звільнення її тереторії від окупаційних військ.

*** Хінські комуністичні відділи посилюють наступ на місто Мукдену.

*** Французьке Мін. справ заграничних, оголосило нову організацію Служби Безпеки, що буде берегла спокою і порядку на випадок дальших розрухів і страйків.

*** Греція збільшить свою армію о 12 тисяч більше, себто до 130 тисяч.

*** Після предбаченого «плану Маршала» В. Британія повинна отримати поміч в сумі 1.337 мільонів фунтів, Франція — 925 міль, Італія — 728 міль.

*** Жадівська Агенція, яка диспонує поважними матеріальними засобами в сумі 750.000 доларів, рорить в Америці закупи зброї і вбухових матеріалів для жидівської терористичної організації «Гаганя» в Палестині.

НА ПОРОЗІ НОВОГО РОКУ

1947 рік-був роком намагання привести повсюду Європу до стану миру і спокою. Але вже в цьому році стало ясно що більшовицька Росія старасться накинути на обсяжену Європу диктатуру комунізму, і в висліді світ поділився на два протилежні табори. Перший-комуністичний, агресивний, який є постійно в наступі і змагає до опанування других народів і держав, другий-склонний до компромісів, просякнутий наївними надіями, що уступаючи на користь Росії можна тим способом задержати мир у світі. В результаті, агресивний комуністичний схід опанував і поневолив не тільки східно-європейські але і середньо-європейські народи, і значно зблизили свої кордони до західних держав. Контракція США проти експансії комуністичної Росії буде мала в будучому поважний вплив на дальший розвиток визвольної боротьби поневолеваних Московією народів. Але в основному, майбутність кожного з тих народів лежить передусім в їх власних руках а рівнож в об'єднанні в спільнім фронті проти тиранії і агресії.

Український народ вступає вже в 8-мий рік боротьби за УССД. Розглянемо коротко існуючий стан українського народу; положення в Краю є грізне, там шаліє боротьба на життя і смерть за фізичне і духове збереження нації. В мин. році dokonano цілий ряд, нових кровавих ексекцій, переселенчих акцій, арештовань, рострілів, посилено безпощадний варварський наступ на український визвольний рух. Цією системою закріпощення колгоспним системою селянства, подвоєно експлуатацію робітництва і інтелігенції, але всеж таки червона Москва ціль не досягнула. Україна, основна база матеріяльних засобів СССР, перетворилась в центр визвольної боротьби поневолеваних Московією народів. Не вгнута постава і сила українського народу виявляється в консолідації всіх українських визвольно-революційних сил що об'єдналися під одним стягом боротьби, що його видвигнула революційні кадри ОУН і героїські борці УПА. Витворений один керівний політичний центр УГВР-а, дала українському народові дійсно революційний провід, що разом з ним прийняв і очолив визвольну боротьбу на Рідних Землях. Ця власне спаяність, це злиття широких українських мас із збройною силою УПА і політичним проводом УГВР в одну цілість, стали запорукою витривалості і побідних успіхів в боротьбі за українську державу. Намагання „пакту трьох“ провести цілковиту ліквідацію УПА, скінчилась невдачею, цей перехрестний огонь УПА вдержала, а що більше вона пробиває залізну заслону, проводить героїські рейди на те-

риторіях сусідніх уярмлених народів, піднімає їх до боротьби із окупантами, і приневолює Захід заговорити про визвольну боротьбу українського народу. 1947 р. кіпчівся під знаком непереможного революційного українського підпілля, рейдуючі відділи повернули до Краю і на всіх теренах знова оживилися дії УПА. Тимчасом коли в Краю народ віддає свої сили, кров і життя на спільному фронті боротьби за УССД, — на еміграції віддано досі більше сил на партійну сварню, а менше для визвольної справи. Тут не будемо розбирати основних причин цієї мікпартійної гризні, хоча безсумніву треба признати що вона випливає також з двох собі протилежних українських світів; революційного і вислужницько-опортуністичного. Цінає повторюються часи Хмельниччини, коли були в нас: Богуні, Кричевські, Кривоноси, але і були Барабаші і Кисілі. Як за часів Мазепи коли були Орляки, Гордієнки, але були Носи і Кочубеї, як за часів недавніх визвольних змагань, коли були Міхновські, Степаненки, Петлюри, але були і також Винниченки. Це само повторилося в часі розпаду Польщі, в часі окупації України Німеччиною і Росією, але остатки їх врешті остали переважно поза межами України, та на чужині продовжують вони тушчовання на своїх вже давно збанкрутованих позиціях. Кінець 1947 р. приносять однак і наційні початки консолідації української еміграції на чужині. Не можна проминути так багато-мовного факту; як останній зїзд ЦПУЕ в яким досягнено консолідацію в громадсько-супільній праці. Дуже важним фактом є відбута українська Панамериканська конференція в Нью-Йорку. Висловлюючи признання героїчній УПА і її Проводові, наша заокеанська еміграція причинилась значно до скріплення визвольних позицій українських самостійників. Дала належну відправу всім тим які ще сьогодні стараються заперечити існування УПА, стараються зменшити значіння її, що буцімто існують тільки невеличкі різношерстні групи партизанів. А коли врешті взяти під увагу щойно dokonаний факт об'єднання в спільному фронті боротьби проти большевизму трьох проти комуністичних організацій (АБН, Інтернаціонал Свободи і Ліга Атлантийської Хартії „Прометей“) в одно спільне тіло т. з. „Антибільшовицька Ліга Освобождения Народів“ (АЛОН) — то можна ствердити що український визвольний рух кріпшає, розширюється за кордоном, і 1948 р. буде роком поглиблення і зміцнення консолідації українських революційних визвольних сил.

Тому зустрічаємо цей Новий Рік відсвічені поворочною вірою в побіду Істини, і віримо що грядуть Визвольні дні, в яких великими зусиллями в рядах вільних народів поставимо Вільну Українську Державу.

Б. Т.

ІНТЕРВ'Ю З КОМАНДАНТОМ УПА (ДОКІНЧЕННЯ)

Який був маршрут вашого відділу? — Кожен командир відділу одержав вільну руку, кудю йому провадити свій відділ. Були передбачені всі можливості, так відносно дороги, як і цілей. Побіч основних завдань кожного рейду УПА на чужій території, як одна з свентуальностей, передбачувалося також перехід на територію західних альянтів, хоч ми й не знали, яке буде їхнє ставлення до нас. Ми перейшли границю біля села Чертіжне, пов. Межиляборці, наш рейд тривав дослівно два з половиною місяця. Пройшли Пришівчану і середню Словаччину попід високої Татри, перейшли Кривавон на Малу Татру. Далше через Яворнікі, Преров, Простєсв, Тřebíč аж до Влтави. Напроти Ліниці перейшли ми чесько-австрійську границю і пішли на південь. Не маючи змоги переправитися через Дунай, звернули на захід і ніччю з 6. на 7. листопада перейшли австро-баварський кордон.

Які перепони ви мали до пероборення в дорозі? — В першу чергу ворог, а потім природа. Наш відділ був не великий і ми мали змогу скоро порушуватися в кожному терені та зручними маневрами оминати місцевості опановані ворожим військом, навіть тоді, коли ми попадали в непосредне сусідство з ворогом. Багато тяжкою дорогою була деяких інших груп, які пробилися до Баварії.

Для нас найтруднішою справою була переправа через ріку Мораву. Всі мости та переправи були обсажені військом або поліцією. Нам одначе вдалося перейти якимсь старим забутим мостом, біля одного міста, очевидно після переведення докладної розвідки.

Як виглядав ваш контакт з

поселенням? — Населення голвно в східній Словаччині було вже приготоване і так сказатиб „виховане“ посередніми рейдами ще з минулого року. Про нас знала вже ціла Словаччина. Ставлення словацьких селян до нас було прекрасне. Дуже радо давали нам харчі та потрібні інформації, явно співчували не тільки нам, але і нашій справі. Не рідко ставили нам пропозиції оставати серед них на цілу зиму. Словаки дуже радо брали від нас нашу інформативну літературу, а деколи навіть показували нам наші листівки та видання, що їх вони одержали від рейдуючих в минулому році відділів УПА. Словацьке населення дуже добре зорієнтоване про нашу цілі та завдання та про ідейний зміст боротьби УПА. Нпр. в одній розмові словак пояснював, що вони піддержують нас не тільки як українських борців за свободу, але також як тих, що боряться і за їхню незалежність, тобто за волю словацького народу, бо мовляв, він читав в наших виданнях гасла: „свобода народам і людині“.

ВИСТУП ХОРУ »БУРЛАКА«

Українці — мешканці Лондону і околиць, в суботу 10 січ. мали нагоду витати в себе хор »Бурлака« зложений з 6. вояків Української Дивізії. По успішнім концерті в Менчестері, хор »Бурлака« виступив в Лондоні, де рівнож як серед українців так і чужинців здобув собі признання. Не можна однак поминути що умовини в яких доводиться хоріві »Бурлаці« ширити славу української пісні між чужинцями — є дуже важкі і сильно впливають на дійсу мистецьку ви-

Підкова Модест.

ПІД ЗЕМЛЕЮ

Третя година ночі. Ледви блимає світло нафтової лампи-шахтарки. Воно чадить. Раптово витягається до гори, і сажого значить стіну, темним червоним язиком лише камінь. З тріском притикає, хитнеться на бік і знову чадить. Темрява, яка буває тільки під землею. Світло відхиляється на бік і паде промінем на людину. Під землею, 650 метрів глибини сидить людина в кутику помпувальної камери. Вона ледви маячить в цій темряві. Сидить, тяжко схиливши голову на руки. А навколо мокро, сиро. Вода дзюрчить до водозбірника, хлюпає під стінами. Це — одна з багатьох копалень »Воркутінск вугілля« концтаборів НКВД.

Чорні думки тяжким каменем лягли на серці людини, вона сидить тихо, не ворухливо у цій підземній могилі і думає... Тихо одноманітно працюють водяні воргінтоновські помпи. Гонять з копальні воду »на гору«. Людина — машиніст том, в'язень далеких північних спецтаборів для політичних в'язнів. Шостий рік відбуває, »гару« невідомо защо, »переховується соціалістичною працею« на »нову людину«. Шостий раз зуст-

річає машиніст під землею новий рік. Шостий рік »опановує« північ, розбудовує совітські північні морські шляхи, постачає з сотками тисяч таких людей як і сам, вугіллям Воркути північні совітські пароплави...

Хлипає в водотягах вода, шипить пара, чадить шахтарка, а навколо розляглася жахливо-сумна, гнітуха темрява і тиша. Машиніст під землею одинцем. Копальня тимчасово припнула працю. В ній сталася велечезна катастрофа. Дерев'яне, слабе і рідке крипіння центральної штреки не витримало соток тисят тиску землі. Штрека обвалилася і на завжди похоронила 127 в'язнів шахтарів. Іх не тільки, що ніхто не рятував, але навіть не бажали витягати трупи, щоб поховати в людський чесний спосіб. »Нет времени. Людей у нас хватить« злісно і авторитетно заявив начальник 3-го відділу лаг. НКВД Чічканов, коли завкопальняним інженер Б. зголосив йому про завал штрики. »Пробіть нову продолноу і новий штрек. Всех заключонних перобро-сість для роботи в шахту н. 7. План добичі угля должен бити перевыполнен. Соціалістической стране до завалу штрики дела нет. А тем болес до людей. Людей хва-

соку вартість хору. Від - Сотник С. Т

В БОРОТЬБІ ЗА ВОЛЮ

Від Ред: В цьому числі починаємо друкувати кореспонденцію учасника рейдучих відділів УПА сот. С. Г. який як активний учасник героїської боротьби УПА в роках 44—47, широко оплус про події на Рідних Землях та подас багато найновіших фактів з Виз. Борьби українського народу під советською займанщиною. Тут пізнаємо яка жорстока і тяжка боротьба українського народу в Краю, скільки зусиль і жертв віддає він за своє національне і соціальне визволення, за здобуття УССД.

Нову большевицьку дійсність, в якій описували український нарід по пересуненні фронтів на захід, стрінули відділи УПА підготованими, дістаючи відповідні зарядження від Головного Командовання. Кожний з нас що дотепер борювався з німецьким окупантом, здавав собі справу, що большевики в поборюванні нашого Визвольного Руху вживатимуть найбільш жорстоких і вирафіонованих способів. Вже в часі пересунення фронтів вони вживали частин червоної армії до знищення повстанських відділів. Нап. на знищення УПА — Північ (Волинь, Полісся, Київщина) кинули шість піхотних дивізій. Мимо сего большевики не досягнули наміченої цілі, і знищити відділів УПА їм не вдалося. Хоч як важко приходилось перетривати перехід фронтів, бо проти нас були німці і большевики, то всеж таки завдяки високо набутій майстерності партизанської тактики боротьби, вдалося нам вийти з цього положення переможно. Вправді були жертви в людях і серед командного складу, але відділи як бойові одиниці вдержались далше, ді-

яли і мали за собою успіхи. Частину відділів УПА перекинуто на Східні Землі, де в збройну боротьбу масово включувались українці зі східних областей і навязано контакти з іншими революційними рухами поневоленіх народів СССР. В лави УПА включились від самого початку босві групи інших національностей, які оцісля переходили в свої матірні терени продовжувати там дальшу боротьбу. Героїчна боротьба УПА притягала до своїх лав всі народи гноблені сталінським імперіалізмом.

Боротьба національних відділів під командованием Гол. Ком. УПА, це окрема широка тема, про яку широко писала наша підпільна преса.

Всліку роботу провела УПА і серед сусідніх народів, продовжуючи боротьбу зі сталінськими імперіалістами переконувала що така боротьба є можливою, єдиною-правильною і доцільною, бо веде до повалення режиму СССР. З повищою метою пішли в рейди відділи УПА в Білорусь, Румунію, Мадярщину, Словаччину і Польщу. Всюди ми зустріли прихильне до нас ставлення населення. Такі рейди відбулись в роках 1945, 46 і 47. Про них писала словацька і чеська преса, а частинно і закордонна, яку мені доводилось ще в Краю читати. В ній я побачив (в більшості) трактування нас як „бандитів“ точно за даними з Москви. Натомість ніхто не розписувався про большевицьких бандитів, які докошкують страшних звірств над

нашим безборонним населенням. Ніхто не бачить масових мордів, висилок на Сибір, заморених голодом, тисячі тисяч арештованих і тортурованих. Про це власне повинен заговорити світ і то широко.

В першій році по переході фронту життя було можливе. Большевики хотіли зразу опанувати цілий терен. Всі їх задуми і старання були розбиті відділами УПА і більшість „райцентрів“ в Карпатах на Волині і Поліссі були опановані нашими відділами. Я брав участь в наступі на „райцентр“ Перегінсько (Стан. облас.) тут зліквідовано 24 червоних служак і багато ранено, з наших впало 2-х стрільців. В тому часі простори Карпат, Волині і Полісся були вповні опановані революційним рухом. Закладано школи до яких були відпущені учителі з УПА, заведено нашу адміністрацію, судівництво. Всюди була наша поліція і військо. В парі з тим приступлено до наладнання економічних відносин серед нашого населення. УПА помагала селянам тягловою силою, помагали також стрільці в пільних працях (жнивна, весняні роботи) бо по селах мушн не було. Всюди закладано гарбарні, де виправляли досить добре шкіру, яка йшла не тільки на потреби стрільців але і теж населення. Шевські робітні доставляли для УПА взуття. Були також „миловарні, де роблено мило готове в спеціальних коробках з виритим написом: „фабрика миля УПА“ Подібно господарська референтура виробляла тютюн, його гарно кроїли, пакували і на пачках виділа напис „тютюнева фаб-

т. Всьо равню ви все — недостреляние». Такі короткі вказівки дав Чіканов. В виконання цих вказівок і сидить тепер під землею в'язень-машиніст помпувальників. Він помпуге воду та чекає, коли і його тяжкі маси землі навіки прихознають під собою. Таке може статися кожної хвилини. Але машиністу зовсім байдуже. Життя йому зовсім не цікаве. Чи тепер вмерти, чи потім знищити — чи не однаково? Йогож і заслано на 10 років, щоб загинути. Не загинув за шість років. Таке його щастя. Може загинути на сьомому, і в цьому те ж є щастя. Не буде терпіти зайвих мук.

Машиніст тяжко зігнув і ще нижче схилив голову. Думи летять з під землі на волю, за дроти концтаборів. Летять з далекої суворуї і холодної півночі до розлогих степів Херсонщини, котять понад Дніпром аж до Чорного моря, шугають по Полтавщині, мандрують по Києву.

— «Цей Україна. Рідна, прадідівська Земля, що брутално потоптана розбійниками - наїздниками, полита невинною кровю українського народу. Свята земля. Через неї котилися лихоліття війн і татарьки. Свята Україно. Скільки Ти витерпіла

знуцань, а скільки ще їх терпить. Тебе плондрували половці, поченіги; Твій Київ руйнував свято відступник Андрій Боголюбський; москалі рили свої шанці, поляки руйнували села. Ти перша повсталала проти азійської варварської тиранії, що її розповсюджувала царська Москва. На Твоїх просторах горіли села, знищувалися міста. Через Твої родючі поля котилася революція. Буйні голови склали Твої вірні сини за волю, з незалежності, і тепер Твої діти стогнуть в тяжкій рабській колгоспній неволі, прикуті непосильною працею до промислових варстатів, блукають сиротами на далекій чужині, зазирають з пивниці НКВД через ґрати. Рідна Земле, Ти даєш силу і могутність своєму народови. А варвари бузувіри тисячами розчавлюють Твоїх дітей під мерзлою північною землею, нищать сотками тисяч за дротами концтаборів, садовлять їх глибоко під землею».

Машиніст підвів голову до гори. Прислухався до праці вартингтонів. Вони працювали спокійно і рівномірно. Періодично човгали своїми толоками, компресували пару. Рури дружали від тиску води, хлипали кляпами і гнали воду «на гора».

Машиніст втяг носом вогке, холодне повітря, копальгі, відчув солодкувато - приторний запах тління трупів. Трупи знаходилися від помпувальної камори метрів 40-60. Машиніст згадав про трупи. «Приємне оточення під новий рік» гірко подумав машиніст. Потім звяз шхатярку, поправив ґнота і присвітив до водозбірника. Помпувати залишилося приблизно на одну і пів — дві години. Машиніст добнув гаком шхатярки в деревяну стойку. Вона легко тріснула в середині. Зі стелі впало декілька камінчиків. Машиніст підозріло глянув на стелю. Великі кам'яні скиби нависали над головою. Вони нависають вже роками. Роками щоденно 12 годин дивиться машиніст на ці скиби Звик. Десь щось тріснуло. упало. Захлюпало водою і затихло. Згук гулко відізнався під землею. Серце трівожно застало, кров відхлинула від голови, а в грудях похолоділо.

— «Спокійно. Немає чого хвилюватися. Мертві не оживають» — промовив голоно сам до себе машиніст, сідаючи на стільчика. І знову думами полинув на рідну землю. Згадавав дружину, дітей, приятелів. — «Рідна земля, дорога родино, рідна

Україно. Як Ти зустрічаш сьогодні Новий Рік? Що він Тобі несе? Недолу чи волю?» — машиніст міцно стиснув холодними долонями гарячу голову. Потім . . . Потім крутнув головою немов скидаючи з себе тягар. Щось глибоко подумав і підвівся з місця. Урочисто перехрестився, підніс своє чоло до гори і поніс своє серце до стіп Всевишнього. Він молився за святу землю, за нарід, за власну родину і за себе. Потім спокійно і тихим голосом заспівав «вічну пам'ять» тим, які сьогодні, під Новий Рік разом з ним під землею, лишивши життя, мертвими зустрічали Новий Рік. Він молився щиро і прохав Господа прийняти їхні душі до себе і простити їм всі вільні і невольні гріхи.

Скінчивши молитву, святочно в голос прирік: — «Свята моя Мати-Україно. Прирікаю Тобі; Я є Твій вірний син. За Тебе, за Твою волю, щастя, долю і незалежність молюся до Творця Світи. Україно! Ти бо мене породила і для Тебе я умру. Я не один, нас сотки тисяч, десятки мільонів. Ми умремо в боротьбі, але звільнимо Тебе з кайданів».

На душі у машиніста зробилося легко і радісно. Він зустрічав Новий Рік.

Підкова Модест

